

Avdelningen för ekonomi och styrning
Peter Sjöquist
08 – 452 7744

Periodisering av avgiftsintäkter inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten

Inom kommunernas verksamhet för miljö- och hälsoskydd finns möjligheter för kommunerna att finansiera tillsyn och kontroll genom att ta ut avgifter från företag och privatpersoner som bedriver viss typ av verksamhet. I vissa fall är kommunerna skyldiga att avgiftsfinansiera tillsynsverksamhet.

Ett problem vid all avgiftsfinansierad verksamhet är matchningen mellan intäkterna och de kostnader som kommunen har för verksamheten. Vid årsbokslutet kommer frågan ofta upp om avgiftsintäkterna är rätt matchade mot förvaltningens kostnader. Syftet med detta PM är att reda ut hur regelverket för den kommunala redovisningen kan tillämpas inom verksamhetsområdet.

Regelverket

I en rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR 18.1) från 2009 finns en beskrivning av villkor för att intäkter ska bokföras i redovisningen.

”Som huvudregel gäller att villkoren för den ekonomiska uppgörelsen i allt väsentligt ska ha fullgjorts. Ett undantag är uppdrag gentemot enskild fysisk eller juridisk person, med ett obestämt antal aktiviteter under en överenskommen tidsperiod, vilken intäktsförs linjärt över den överenskomna tidsperioden. Är en aktivitet dominerande ska intäkten redovisas när denna aktivitet har utförts.”

Den del av inkomsten som inte uppfyller kriterierna för intäkt, periodiseras och redovisas som skuld på balansräkningen. Detta kallas för förutbetalad intäkt och innebär att bokföring av intäkten kan ske kommande år.

Tillämpning vad gäller intäkter för tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskyddsområdet

Det finns några olika varianter för hur tillsyn utförs som kan påverka möjligheterna för periodisering av intäkterna.

1. Tillsyn utförs årligen för alla avgiftsobjekt
2. Tillsyn utförs årligen för vissa avgiftsobjekt t.ex. över en viss storlek. För andra objekt mer sällan.
3. Tillsyn utförs med vissa intervaller men längre än ett år emellan.
4. Tillsyn utförs vid behov

Om det t.ex uppstår ett överskott i verksamhet som innehåller tillsyn och anledningen är att man inte utfört planerad tillsyn som debiterats, t.ex. på grund av vakanser, kan det finnas skäl för att intäkten ska periodiseras:

- A. Man planerar att utföra tillsynen året som kommer och taxan bygger på årlig tillsyn (variant 1 och 2)
- B. Man släpar efter med tillsynen och har möjligheter att arbeta ikapp genom rekrytering eller konsultinsats. (variant 2, 3 och 4)

I alternativ B ställs krav på att kan påvisa att man planerar att arbeta ikapp eftersläpningen.

En bra rutin för att få underlag för en periodisering av avgifterna är att man har tidsredovisning per objekt. Detta kan underlätta både vid periodiseringen i årsbokslutet och när man sedan året därpå bokför från skuld- till intäktskonton. Det är dock osäker om det bör vara ett krav för skuldbokföringen. Om man däremot har någon form av tillsyn som bygger på timdebitering och har ej fakturerad upparbetad tid som ska periodiseras som en fordran (upplupen intäkt) är kraven på tidsredovisningen starkare.

Ett annat alternativ är att återbetala avgifter för tillsyn som debiterats men ej utförts, men det finns naturligtvis administrativa invändningar mot det.